

**ПРАВИЛА И ПРОЦЕДУРИ ЗА ПРЕДОТВРЯВАНЕ, УСТАНОВЯВАНЕ И
САНКЦИОНИРАНЕ НА ИЗПИТНИ ИЗМАМИ И ПЛАГИАТСТВО**

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) Настоящите правила се основават на чл. 58, 58 А, 59, 71 и 74 от Закона за висшето образование и регламентират процедурите за предотвратяване, установяване и санкциониране на изпитни измами и плагиатство от страна на студенти и докторанти в АУ – Пловдив.

(2) Обект на настоящите правила и процедури е писмената проверката на знанията и уменията на студентите и докторантите от всички форми на организация на образователния процес

II. ИЗПИТНИ ИЗМАМИ И ПЛАГИАТСТВО ПРИ ПИСМЕНО ИЗПИТВАНЕ

Чл. 2. (1) Тълковният речник на думите в българския език определя измамата като „Въвеждане и/или поддържане на заблуда у някого с користни подбуди“, а плагиатството като „Кражба на чужд литературен или научен труд, мисли, идеи и представянето им като свои.“.

(2) Адаптирането на двете понятия към учебния процес във висшите училища при провеждане на писмено изпитване или защита на дипломни работи, проекти или докторски дисертации, определя като изпитна измама и плагиатство следните некоректни практики:

1. Всички форми, начини и средства за преписване или опит за преписване по време на писменото изпитване за проверка на знанията и уменията на студентите и докторантите;
2. Фалшифициране и подмяна на изпитни резултати чрез подправяне на документи, попълване на неверни данни и други документни измами;
3. Представянето като свой на чужди текстове, фигури, графики и други форми на научни резултати, свързани с темата на дипломната им работа или докторската дисертация.

**III. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА СТУДЕНТИТЕ И ДОКТОРАНТИТЕ ПРИ ПРОВЕЖДАНЕ
НА ПИСМЕНО ИЗПИТВАНЕ**

Чл. 3. (1) Студентите и докторантите са длъжни да познават и стриктно да спазват разпоредбите на Правилата и процедурите за предотвратяване, установяване и санкциониране на изпитни измами и плагиатство.

(2) Студентите и докторантите трябва да познават и използват учебните материали само за подготовка без да ги използват под никаква нерегламентирана форма по време на провеждане на писменото изпитване.

(3) Студентите и докторантите трябва да познават публикувани чужди материали, свързани с темата на дипломната им работа или докторската дисертация и да ги използват при разработването на собствените трудове, като ги цитират коректно и не ги представят под никаква форма като свои собствени.

IV. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ПРЕПОДАВАТЕЛИТЕ ПРИ ПРОВЕЖДАНЕ НА ПИСМЕНО ИЗПИТВАНЕ

Чл. 4 (1) Заместник ректорът по учебна дейност ръководи планирането и контролира изпълнението на политиките и процедурите на АУ по отношение предотвратяването, установяването и санкционирането на плагиатство и изпитни измами.

(2) Деканите на факултетите и директорите на департаментите организират и провеждат дейностите, свързани със запознаване на студентите и докторантите с този правилник.

(3) Преподавателите, които оценяват работата на студентите и докторантите, носят отговорност за идентифициране на некоректни практики, като за това могат да ползват и специализирани софтуерни програми за установяване на плагиатство.

(4) Преподавателите трябва да създадат условия на нетърпимост към неетични прояви по време на писмен изпит, като не толерират и не поощряват плагиатство и измами от страна на студентите и докторантите.

V. ПРОЦЕДУРИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ И ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ НА ИЗПИТНИ ИЗМАМИ ПРИ ПИСМЕНО ИЗПИТВАНЕ

Чл. 5. (1) Титулярът на дисциплината или определеният със заповед председател на изпитната комисия е длъжен да осигури всички необходими условия за нормалното протичане на изпита и свеждане до минимум на възможностите за неетични прояви от всички участници в изпитния процес.

(2). По време на провеждане на писменото изпитване студентите и докторантите са длъжни да спазват следните изисквания, които намаляват риска от неетични прояви:

1. Личните вещи, които не са необходими за успешното представяне на придобитите знания се поставят на подходящо място в залата, посочено от преподавателя, което при необходимост осигурява достъп до лекарства, вода и документи.
2. По преценка на преподавателя по време на писменото изпитване не се разрешава ползването и достъпът до предмети, предразполагащи към опити за изпитни измами като преносими компютри, таблети, мобилни телефони, слушалки и други технически средства за комуникация.
3. Не се разрешава временно напускане на мястото на провеждане на изпита освен в случай на крайна необходимост по преценка на преподавателя.

VI. УСТАНОВЯВАНЕ И ДОКАЗВАНЕ НА ИЗПИТНА ИЗМАМА

Чл. 6. (1) Установяването и доказването на изпитна измама е право и задължение на оценяващия екип.

(2) При установяването и доказването на изпитна измама се спазват следните процедурни правила:

1. В случай на измама, опит за измама или за възпрепятстване на провеждането на писменото изпитване оценяващият екип оформя писмен протокол, подписан от членовете на екипа.
2. Протоколът задължително съдържа име и факултетен номер на студента или информация за докторанта, описание на събраните доказателства, данни за свидетели (преподаватели или студенти), присъствали при установяването на изпитната измама.
3. Протоколът заедно със съответните доказателства, ако са иззети такива, се представя на декана на факултета или директора на департамента за вземане на решение по всеки конкретен случай.

4. Деканът/директорът на департамента може да даде възможност на студента/докторанта да даде обяснение ако прецени, че това ще доведе до по-пълното изясняване на случая или ще има възпитателен ефект.
5. След пълното изясняване на случая деканът/директорът на департамент прекратява процедурата за установяване и доказване на изпитна измама или изготвя доклад до ректора на АУ с предложение за наказание.
6. В 15 дневен срок ректорът издава заповед за наказание с копие до декана/директора на департамент, учебен отдел и наказания студент/докторант.
7. При неудовлетвореност от наложеното наказание заинтересованите страни (оценяващ екип или студент/докторант) имат право в 7 дневен срок да обжалват решението пред Контролния съвет на АУ.

VII. ПРАВИЛА ЗА ПРОЦЕДУРНИ МЕТОДИ И СРЕДСТВА ЗА ПРОВЕРКА НА ОРИГИНАЛНОСТТА И АВТЕНТИЧНОСТТА НА ДИПЛОМНИ И ДИСЕРТАЦИОННИ РАБОТИ.

Чл. 7. (1) Определението за плагиатство в Чл. 2 (1) включва всички форми на неправомерно използване на продукти на интелектуална дейност (писмен текст, фигури, графики, идеи и др.) и представянето им като свои.

(2) Студентите и докторантите са длъжни да познават научната литература по проблема, който разработват, да използват установените факти и закономерности в работата си, като коректно посочват името на автора и източника на информацията.

(3) Ръководството на АУ е длъжно да създава атмосфера на нетърпимост към неетични практики и да осигурява необходимите технически възможности за проверка на оригиналността и автентичността на дипломни и дисертационни работи, включително закупуване на специализирани софтуерни програми за проверка на писмени материали на български и английски език.

(4) Установяването на неетични практики при разработване и защита на курсови проекти, дипломни работи или дисертации за придобиване на научна степен е право и задължение на научните ръководители, изпитните комисии, първичните звена и научните журита и е морално задължение на всички преподаватели и служители от АУ.

(5) Ако преподавател или член на администрацията установи, че при изготвянето на курсова или дипломна работа, предадена от студент за проверка и оценяване, е извършено плагиатство, той е длъжен да уведоми писмено декана на факултета, а при установяване на плагиатство в дисертационен труд – Зам. Ректора на АУ.

(6) В 15 дневен срок след получаване на уведомлението деканът или Зам. Ректорът организират внимателна проверка на обстоятелствата по конкретния случай, ако преценят за необходимо провеждат среща с извършителя на нарушението и изготвят предложение до ректора за решение.

(7) В 7 дневен срок ректорът издава заповед за наказание в съответствие с Чл. 8 (3), т. 1 и 2 на настоящия правилник или връща казуса за доизясняване в рамките на 15 дневен срок.

(8) Заинтересованите страни (студент/докторант или авторът на уведомлението) имат право в 7 дневен срок след окончателното решение да обжалват евентуални нарушения на процедурата пред Контролния съвет на АУ.

VII. САНКЦИИ

Чл. 8. (1) Санкциите се налагат с цел да се предотврати извършването на подобни нови нарушения и тежестта им трябва да съответства на тежестта на извършеното нарушение.

- (2) При изпитна измама се налагат следните наказания:
1. При първо нарушение студентът/докторантът се наказва с анулиране на оценката по изпитния елемент (текущ контрол, семестриален изпит, държавен изпит, изпит по докторска програма);
  2. При второ нарушение студентът/докторантът се наказва с анулиране на оценката по изпитния елемент (текущ контрол, семестриален изпит, държавен изпит, изпит по докторска програма) и предупреждение за отстраняване от АУ.
  3. При трето нарушение студентът/докторантът се наказва с анулиране на оценката по оценъчния елемент (текущ контрол, семестриален изпит, държавен изпит, изпит по докторска програма) и отстраняване от АУ.
- (3) При доказано плагиатство се налагат следните наказания:
1. При доказано плагиатство при разработването на дипломна работа/проект студентът се наказва с анулиране на оценката. Дава се възможност на студента да преработи материала в частта, в която е установено нарушението, или да разработи нова дипломна работа/проект.
  2. При доказано плагиатство при разработването на дисертационен труд се налагат следните наказания:
    - а) Ако нарушението е установено преди официалната защита се дава възможност на докторанта да преработи дисертационния труд в частта, в която е установено нарушението и да я представи за ново разглеждане от първичното звено.
    - б) Ако нарушението е установено в рамките на официалната процедура по защитата на дисертацията се прилагат разпоредбите на ЗВО и ЗРАСРБ.

VIII. ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Настоящите правила и процедури влизат в сила от датата на приемането им от АС на АУ.

§ 2. Настоящите правила и процедури са приети на заседание на Академичния съвет на АУ с Протокол № 7 от 26.01.2018 г.